

I. Popisi i registri vještaka

Ministarstvo pravosuđa može imenovati **sudske vještake, tumače, usmene prevoditelje, pravne zastupnike i poslovne posrednike** da obavljaju zadaće koje su im povjerila pravosuđna i upravna tijela u **predmetima izvršavanja zakonodavstva ili upravnim predmetima**. Imenovani vještaci koji su naknadno položili prisegu pred vijećem Vrhovnog suda upisani su u **registar dostupan na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa**.

Registar je uspostavljen za kaznene i upravne predmete, ali upotrebljava se i za građanske i trgovačke predmete. Sudovi nisu obvezni imenovati vještake koji su navedeni u registru, ali obično to čine.

Zahtjev za upis u registar stručnjaci podnose Ministarstvu pravosuđa. Zahtjevi za upis u registar mogu se podnijeti Ministarstvu pravosuđa preko internetskog asistenta dostupnog na stranici MyGuichet.lu (vidjeti [obrasci / internetske usluge](#)) ili [mobilnoj aplikaciji MyGuichet.lu](#). Potpun spis (uključujući diplomu iz predmetnog područja, dokaz o radnom iskustvu, životopis i izvadak iz kaznene evidencije) šalje se Ministarstvu pravosuđa, koje zatim započinje postupak provjere, među ostalim provjeru vjerodostojnosti vještaka. Ministarstvo o upisu stručnjaka u registar kao sudskog vještaka odlučuje na temelju provjere njegovih kvalifikacija (uključujući diplome iz predmetnog područja i daljnje obrazovanje) i iskustva. Ako su upisani u registar, vještaci moraju položiti prisegu pred sudom.

Nakon što Ministarstvo pravosuđa odobri upis vještaka u registar i oni polože prisegu pred sudom, sadržaj registra objavljuje se u Službenom listu Luksemburga. Nakon upisa u registar vještaci nemaju posebne obveze. Ne moraju slati izvješća o radu Ministarstvu i nemaju obvezu trajnog obrazovanja. Registar se redovito ažurira.

Upis u registar može se opozvati ako vještak prekrši svoje obveze ili pravila profesionalne etike ili zbog drugih ozbiljnih razloga. Takvi razlozi nastaju ako vještaci više nemaju potrebne kvalifikacije, ako zanemaruju svoju dužnost ili ako je narušena njihova vjerodostojnost, npr. ako su proglašeni krivima za kazneno djelo. Vještaci se razrješavaju odlukom ministra nakon njegova savjetovanja s javnim tužiteljem i saslušanja dotičnog vještaka. Razrješenje ima oblik opoziva ministarskom odlukom. Opoziv se može osporiti pred upravnim sudom. Na rad vještaka ne primjenjuje se poseban kodeks ponašanja ili etički kodeks. Međutim, moraju se poštovati etički ili drugi profesionalni kodeksi koji se primjenjuju na profesiju vještaka.

II. Kvalifikacije vještaka

Osobe moraju steći određeni stupanj obrazovanja u području svoje specijalizacije kako bi postale vještaci. Obrazovanje je ključni element za njihov upis u registar vještaka koji vodi Ministarstvo pravosuđa. Vještaci ne moraju biti članovi stručnog tijela niti redovito poboljšavati svoje vještine (ne postoji sustav trajnog pravnog obrazovanja, ali vještaci se mogu dodatno obrazovati ako to žele).

III. Naknada za rad vještaka

Naknade vještaka utvrđene su uredbom. U određenim slučajevima, posebno ako je zadaća vještaka izrazito složena, sud može odlučiti ne primijeniti zakonsku tarifu. U praksi vještaci od stranaka obično traže plaćanje iznosa većeg od zakonske tarife. Kad je riječ o građanskim predmetima u kojima vještake imenuje sud, jedna je stranka obvezna unaprijed platiti naknadu vještaka. Vještaci mogu dobiti predujam za naknade koje premašuju zakonsku tarifu. Međutim, na kraju postupka (u okviru presude o meritumu) sud donosi odluku o tome koja stranka mora snositi konačne troškove. Obveza nadoknade troškova može se podijeliti na obje stranke. Stranke mogu dobiti pravnu pomoć u pogledu naknade vještaka koja je u skladu s propisanim tarifama. U kaznenim predmetima predujam za troškove uvijek plaća država. Tuženik mora platiti naknadu vještaka samo ako bude osuđen. Naknade vještaka čije je usluge zatražio tužitelj isto tako može platiti država.

IV. Odgovornost vještaka

Ne postoje posebna pravila o odgovornosti vještaka. Njihovo je djelovanje stoga uređeno općim pravilima o izvanugovornoj i ugovornoj odgovornosti. Ta pravila ne predviđaju nikakvo ograničenje u pogledu odgovornosti. Ne postoji obveza pokrića moguće odgovornosti vještaka osiguranjem od profesionalne odgovornosti.

V. Dodatne informacije o postupcima vještačenja

Imenovanje vještaka uređeno je posebnim zakonom, odnosno

„Loi modifiée du 7 juillet 1971 portant en matière répressive et administrative, institution d'experts, de traducteurs et d'interprètes assermentés et complétant les dispositions légales relatives à l'assermentation des experts, traducteurs et interprètes”

. Taj se zakon odnosi samo na kaznene i upravne stvari, dok za građanske ne postoji poseban zakon.

Treba napomenuti da su relevantne i određene druge odredbe zakona o kaznenom ili građanskom postupku, kao i

„Loi modifiée du 21 juin 1999 portant règlement de procédure devant les juridictions administratives”.

Ne postoje temeljne razlike u postupcima imenovanja vještaka u okviru građanskih, upravnih i kaznenih postupaka. Međutim, u kaznenim postupcima tuženik ima veća prava nego u drugim postupcima. Većina sudskih vještaka imenuje se u okviru prethodnog postupka, odnosno prije suđenja. Najmanje polovina zahtjeva za imenovanje vještaka podnosi se u okviru prethodnog postupka. Imenovanje vještaka u glavnom postupku nije uobičajeno.

1. Imenovanje vještaka

U Luksemburgu sudske vještake imenuju sudovi ili ih angažiraju stranke. Samo suci mogu imenovati stručnjake sa statusom sudskih vještaka, na zahtjev stranaka ili po službenoj dužnosti. U kaznenim predmetima istražni sudac, *juge d'instruction*, često imenuje vještaka na zahtjev tuženika ili tužitelja. Istražni sudac može imenovati vještaka i po službenoj dužnosti. S obzirom na to da je odluka istražnog suca prethodna odluka, ne primjenjuje se načelo kontradiktornosti.

U kaznenom pravu postoje posebna pravila za dodatne vještake ili vještake koji daju drugo mišljenje i čije su usluge na raspolaganju tuženiku.

U građanskim, trgovačkim i upravnim predmetima vještaka se može imenovati prije suđenja ako je riječ o posebno hitnim slučajevima.

a) Imenovanje na prijedlog suda

U okviru glavnog postupka sud imenuje sudskog vještaka ako mu je potreban savjet o tehničkim pitanjima koja su se pojavila u postupku. Sudovi to mogu učiniti na zahtjev stranaka ili po službenoj dužnosti. Vještaci su obvezni prijaviti postojanje mogućeg sukoba interesa u odnosu na stranku.

Imenovanje vještaka prije suđenja moguće je u posebno hitnim slučajevima ili ako je njegovo stručno znanje potrebno s obzirom na predstojeći postupak o meritumu. Imenovanje vještaka u toj prethodnoj fazi jedina je svrha postupka, a stranke za to moraju podnijeti poseban zahtjev. Taj se postupak općenito ne

može pokrenuti ako tuženiku nije dana mogućnost da ga sasluša sudac. Međutim, u iznimno hitnim slučajevima sudske vještake može se imenovati odmah, ali u tom slučaju tuženiku se mora omogućiti saslušanje u kasnijoj fazi.

Pri podnošenju zahtjeva za imenovanje sudskog vještaka ili primjedbi na prijedlog suda za imenovanje, stranke mogu predložiti imena i dogovoriti se o odabiru određenog vještaka. Ako sud odluči imenovati sudskog vještaka po službenoj dužnosti, trebao bi o tome obavijestiti stranke i zatražiti njihove primjedbe prije nego što donese takvu odluku. Sudovi nisu obvezni imenovati vještake iz registra vještaka, ali obično to čine.

b) Imenovanje na prijedlog stranaka

Stranke nikad ne imenuju sudske vještake, ali mogu sudjelovati u imenovanju vještaka koje provodi sud. Mogu se dogovoriti o zadaćama vještaka, odgovornosti za troškove te čak i o odabiru određenog vještaka. Zatim bi trebale odabranom vještaku poslati zajednički dopis o imenovanju. Ako se obje stranke slažu, sudac može dopustiti imenovanje tog vještaka. To se vrlo često događa u okviru prethodnog postupka.

2. Građanski postupak

Nakon imenovanja sudski vještak sastaje se sa strankama kako bi s njima raspravio o predmetu. Vještaci sa strankama obično komuniciraju preko odvjetnika te obavješćuju sud o razvoju događaja. Nema posebnih pravila o tome kako se to odvija, osim zahtjeva da se u svakom trenutku poštuje načelo kontradiktornosti: svaka stranka ima pravo u svakom trenutku izraziti svoje stajalište o svim aspektima predmeta.

Postoje dva slučaja u kojima se može odstupiti od tog načela. Oni se odnose na ispitivanje koje vještak provodi u odnosu na isključivo činjenične aspekte i na istražne radnje kojima se ulazi u privatnu sferu nečijeg života (tj. liječnički pregled). No u tim slučajevima vještak mora predočiti rezultate istražnih radnji drugim strankama prije nego što dovrši svoje izvješće.

Tijek istražnih radnji vještaka nadzire nadležni sud. Ako je podnesen odgovarajući zahtjev, sud se može složiti da određeni vještak nije dovoljno kvalificiran i može imenovati drugog vještaka. Budući da se u većini slučajeva imenuje samo jedan vještak, ne postoji postupak u okviru kojeg se prije suđenja vještaci sastaju kako bi suzili popis pitanja koje je potrebno razmotriti.

a) Izvješće vještaka

Vještak svoje izvješće dostavlja u pisanom obliku. Ne postoji posebna struktura koju vještak mora primijeniti u svojem izvješću. Obveza je vještaka zadaće izvršavati predano i u skladu s načelom kontradiktornosti. Mora uzeti u obzir sva činjenična pitanja obuhvaćena određenim zadatkom, ali ne smije odgovarati na pravna pitanja. Mandat vještaka ograničava sud, osim kad je riječ o postupcima u kojima su vještaka imenovala stranke bez sudjelovanja suca i u kojima će vještak razmatrati pitanja stranaka.

Prethodno izvješće nije obvezno, ali može se izraditi ako je to potrebno zbog okolnosti konkretnog predmeta. To se posebno odnosi na predmete u kojima se pojave nova pitanja tijekom izvršenja zadaća vještaka ili u kojima stranke ne surađuju s vještakom.

Rijetki su slučajevi u kojima vještak mora izraditi dodatno izvješće. To se može dogoditi ako vještak nije odgovorio na sva pitanja uključena u njegovu zadaću ili ako se kasnije u postupku pojave dodatna pitanja. Sud će izdati novi nalog u kojem će navesti potrebu za dodatnim informacijama i pitanja na koja treba odgovoriti. Stranke suda mogu podnijeti zahtjev za dodatna pojašnjenja. Međutim, u praksi je vjerojatnije da će se imenovati drugi vještak, ovisno o zadovoljstvu stranaka prvim izvješćem.

Izvješća vještaka mogu se osporiti izjavama stranaka i drugim vještačenjem. Mišljenja vještaka izražena u izvješćima nisu obvezujuća za sudove. U sudskoj praksi navodi se da sud može odstupiti od mišljenja vještaka ako za to postoje opravdani razlozi, odnosno ako jedna ili obje stranke dokažu da je vještak u krivu. Proturječna izvješća imaju istu dokaznu vrijednost, neovisno o tome je li vještaka imenovao sud ili su to učinile stranke. Izvješća čiju je izradu pokrenula jedna stranka ili proturječna izvješća i ona izrađena bez poštovanja načela kontradiktornosti mogu se izraditi i o njima se može raspravljati u okviru suđenja, ali takva izvješća nemaju istu dokaznu vrijednost kao ona pri čijoj se izradi poštovalo to načelo.

b) Sudska rasprava

Vještaci ne moraju prisustvovati pripremnoj raspravi. Trebali bi prisustvovati raspravi kako bi odgovorili na pitanja suda nakon podnošenja izvješća. Ne provodi se unakrsno ispitivanje vještaka na sudu.

Posljednji put ažurirano: 14/05/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.